

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 5913202770
Dátum vydania rozhodnutia: 15.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5913202770.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a sudcov JUDr. Viery Petrikovej, JUDr. Ivana Machyniaka, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Jozefa Hargaša (sudca spravodajca) a JUDr. Aleny Prieceleovej v právnej veci žalobcu: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, F. F., doručovacia adresa L. XX/X, N., právne zastúpený JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka, so sídlom Madačova 7, 034 01 Ružomberok, IČO: 42 221 340, proti žalovanému: 1/ Ústredná vojenská nemocnica SNP - Ružomberok, gen. Miloša Vesela 21, Ružomberok, IČO: 31 936 415, právne zastúpený Ulianko & Holčík, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Nám. SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517 a žalovanej 2/ Y. E. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F., za účasti intervenťa na žalovanej strane - Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700 o ochrane osobnosti a iné, pôvodne vedenom na Okresnom súde v Ružomberku pod sp. zn. 7C/52/2013 na návrh Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v spore o právomoc medzi Okresným súdom v Ružomberku a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodovanie veci pôvodne vedenej na Okresnom súde v Ružomberku pod sp. zn. 7C/52/2013 je daná právomoc súdu.

Odôvodnenie

1. Žalobou doručenou súdu 24.04.2013 (v znení jej zmeny pripustenej súdom uznesením č. k. 7C/52/2013-259 z 23.10.2015) sa žalobca domáhal nasledovných nárokov: Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, uzavretá dňa 28.04.2005 medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade, podpísaná žalovanou v rade 2/ je neplatná. Žalovaný v rade 1/ a žalovaná v rade 2/ porušili zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi, čím zasiahli do jeho práva na správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti, práva na ochranu dôstojnosti, práva na odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti, práva na zachovanie mlčanlivosti o všetkých údajoch týkajúcich sa jeho zdravotného stavu, o skutočnosti súvisiacich s jeho zdravotným stavom. Žalovaný v rade 1/ a žalovaná v rade 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný v rade 1/ a žalovaná v rade 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 8 080,34 eur a to do troch dní odo dňa

právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Okresný súd napadnutým uznesením konanie zastavil a rozhodol, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len MZ SR). Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu a vyslovil záver, že vec, resp. postup správneho orgánu, je možné rozhodovať v rámci správneho súdnictva. Podľa správneho súdneho poriadku, správne súdy nekonajú len o správnych žalobách, ale aj o žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy. V prípade ak správny orgán nevydá rozhodnutie, hoc ho podľa účastníka správneho konania vydať mal, je zároveň možné využiť prostriedky prokurátorského dozoru. Teda argumentácia žalobcu ohľadom toho, že žaloba je dôvodná aj preto, lebo orgán verejnej správy nevydal rozhodnutie v správnom konaní, a teda inej možnosti okrem žaloby v civilnom konaní niet, nie je správna. Civilný súd v žiadnom prípade nie je orgánom, ktorý by mal zhojiť (ne)činnosť správneho orgánu, sporové konanie nie je prostriedkom takejto nápravy. Posúdenie žalobcovej diskriminácie činnosťou/nečinnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a s tým súvisiaci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je otázkou, ktorú môže s poukazom na Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (§ 17) rozhodnúť aj príslušný správny orgán, ktorý ak by takúto náhradu priznal ku spokojnosti žalobcu, nie je dôvod začínať sporové konanie. Pre toto konanie je významnou otázkou jeho totožnosti s konaním, ktoré prebehlo na Okresnom súde Topoľčany pod sp zn. 5C/40/2012. Súd sa priklonil k záveru, že čo do procesných podmienok, nie je možné konštatovať, že došlo k naplneniu prekážky rozhodnutej veci. V tomto konaní oproti konaniu pred Okresným súdom Topoľčany smeruje žaloba aj voči žalobcovi - Ústrednej vojenskej nemocnici SNP - Ružomberok, ktorý predtým ako žalobca nevystupoval. Zatiaľ čo v danom konaní sa žalobca domáhal, aby Y. bola povinná akceptovať slobodné odvolanie predtým udeleného informovaného súhlasu s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a je povinná ho uznať práceneschopným dňom 30.08.2011, v tomto konaní žalobca vzniesol iné nároky, keď sa domáhal vyslovenia neplatnosti dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, vyslovenia porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady škody. Ani čo do uplatneného nároku, ani čo do subjektov, nie je žaloba totožná, súd preto konanie nezastavil z MZ SR s poukazom na vyššie citovaný § 17 Zákona o zdravotnej starostlivosti, a toto rozhodnutie potvrdil aj krajský súd. Podľa týchto rozhodnutí malo otázkou akceptácie slobodného odvolania súhlasu s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a otázkou uznania práceneschopnosti prioritne riešiť MZ SR, ktoré by však uvedené veci nemohlo riešiť bez posúdenia toho, či je alebo nie je platne uzavretá dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, je teda zrejmé, že to, čo v žalobe žiada žalobca, nie je vec, ktorú by mal v sporovom konaní riešiť súd. Ďalšie nároky týkajúce sa náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, môže v rámci konania podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. riešiť správny orgán, ktorého právomoc a možnosť poskytnutia takéto náhrady by súd obišiel, ak by mal sám rozhodnúť. Rozhodnutie, že na rozhodovanie vo veci, ktorá vyplýva z predmetu tohto konania je príslušné MZ SR, je rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a okresný súd je povinný ho zohľadniť. Právomoc súdov na rozhodnutie v danej veci nie je daná, je vylúčená špeciálnym predpisom Zákona o zdravotnej starostlivosti a Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ktoré zverujú právomoc na rozhodovanie o inom rozhodnutí ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti alebo služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zmysle § 17 ods. 3 písm. b) Zákona o zdravotnej starostlivosti (ktoré sa netýka priamo správnosti poskytnutia konkrétnej zdravotnej starostlivosti) Ministerstvu zdravotníctva SR, keďže uvedené ustanovenie odkazuje na ust. § 81 ods. 1 písm. a) Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti a ten na ustanovenie § 11 uvedeného zákona. Žalobca sa preto mal obrátiť na Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a následne v prípade neúspechu na príslušný krajský súd v zmysle V. časti Občianskeho súdneho poriadku (pozn. aktuálne Správneho súdneho poriadku). Súd teda postúpil vec MZ SR, pričom právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované, teda neodníme žalobcovi spravodlivosť, vo veci bude rozhodovať správny orgán, ktorý ak rozhodne v neprospech žalobcu, tento bude mať možnosť podať správnu žalobu a v prípade ak správny orgán nerozhodne vôbec, bude mať možnosť využiť iné prostriedky súdnej ochrany v rámci správneho súdnictva podľa Správneho súdneho poriadku. Žaloba podľa svojho obsahu nemohla byť posúdená ako správna žaloba, nakoľko správny orgán nevydal vo veci žiadne rozhodnutie, ani ako žaloba na nečinnosť správneho orgánu, nakoľko bola

podaná pred tým (24.04.2013), ako Najvyšší súd Slovenskej republiky vôbec rozhodol, že prejednanie a rozhodnutie veci patrí do právomoci Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (20.08.2014). Z uvedených dôvodov neprichádzalo do úvahy postúpenie veci správneho súdu.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline ako odvolací súd vec preskúmal a rozhodol dňa 31.8.2017 uznesením č. k. 5Co/54/2017-434 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom, že predmetná vec nepatrí do právomoci súdov, právomoc súdov je vylúčená špeciálnym predpisom - zákonom č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a zákonom 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, konkrétne § 17 ods. 3 písm. b) zákona o zdravotnej starostlivosti. Odvolací súd súhlasil aj s tým, že žalobu (z 22. 04. 2013, prijatú na Okresnom súde Ružomberok 24. 04. 2013) podľa obsahu nebolo možné posúdiť ako správnu žalobu, keďže vo veci zatiaľ správny orgán nevydal žiadne rozhodnutie. Nemožno však hovoriť ani o žalobe na nečinnosť správneho orgánu, nakoľko bola podaná pred tým, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky vôbec rozhodol spor o právomoc medzi súdom a správnym orgánom, a teda že prejednanie a rozhodnutie veci patrí do právomoci MZ SR (uznesenie NS SR sp. zn. 10Rks/1/2013 z 20.08.2014). Z uvedených dôvodov neprichádzalo do úvahy postúpenie veci správneho súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že civilný súd nie je orgánom ktorý by mal zhojiť (ne)činnosť správneho orgánu, a civilné sporové konanie nie je prostriedkom takejto nápravy. Ako už boli aj vyššie uvedené prostriedky, ktorými sa možno brániť proti nečinnosti správneho orgánu a za akých podmienok upravuje Správny súdny poriadok. Pokiaľ ide o ďalšie nároky žalobcu týkajúce sa náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zákon č. 514/2003 Z.z. poskytuje správneho orgánu zákonný priestor pre ich posúdenie a následné rozhodnutie o nich. Napokon poukázal na to, že v prejednávanej veci nemožno opomenúť, že obdobný spor (čo do predmetu a obsahu nárokov, ako aj strán sporu) prebiehal aj na Okresnom súde Topoľčany, ktorý súd vec zastavil a postúpil ju MZ SR práve s poukazom na § 17 Zákona o zdravotnej starostlivosti, a ktoré rozhodnutie potvrdil aj krajský súd. Následne bolo vo veci vydané aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý s konečnou platnosťou rozhodol kompetenčný konflikt medzi súdom a orgánom štátnej správy.

4. MZ SR podalo dňa 20.4.2018 na Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie sporu o právomoc podľa § 10 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len VSP), keďže nesúhlasilo s uznesením Okresného súdu v Ružomberku č. k. 7C/52/2013-383 zo dňa 4. októbra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/54/2017-434 zo dňa 31. augusta 2017, ktorý konanie zastavil a vec postúpil MZ SR.

5. V predmetnej veci MZ SR zastáva stanovisko, že v merite veci nemá zákonné oprávnenie na rozhodnutie vo veci platnosti dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a nárokov s tým spojených. V odôvodnení postúpenia veci súdom, kde súdy poukazujú na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 10Rks/1/2013-12 zo dňa 20.08.2014 týkajúceho sa obdobnej veci toho istého žalobcu, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že vec patrí do právomoci MZ SR. V súvislosti s týmto argumentom MZ SR je toho názoru, že v konaní pod sp. značkou 7C/52/2013 pred Okresným súdom Ružomberok nejde o obdobnú vec ako v konaní pod sp. značkou 5Co/102/2012-37 pred Okresným súdom Topoľčany a tak nie je možné v tomto spore aplikovať rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 10Rks/1/2013-12. V konaní pod sp. značkou 7C/52/2013 sa žalobca: Y. domáha voči žalovanému: Ústrednej vojenskej nemocnici SNP - Ružomberok určenia neplatnosti Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy spojenej s tým, že žalobca bol konaním poskytovateľa zdravotnej starostlivosti diskriminovaný podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“). Pričom v konaní č. 5V/40/2012 sa žalobca: Y. domáhal vydania rozkazu na plnenie, v rámci ktorého mala žalovaná: Y. akceptovať slobodné odvolanie udeleného informovaného súhlasu s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a uznať žalobcu právoplatným dňom 30.08.2011. Z tohto dôvodu MZ SR nepovažuje zistenie Okresného súdu Ružomberok, že v konaniach pod sp. značkou 7C/52/2013 a pod sp. značkou 5V/40/2012 ide o obdobnú vec, nakoľko nároky, ktoré uplatňuje identický žalobca: Y. v rámci týchto dvoch súdnych konaní, nemožno považovať za obdobné. Keďže ide o odlišné nároky nie je možné v prípade konania pod sp. značkou 7C/52/2013 aplikovať rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10Rks/1/2013-12

zo dňa 20.08.2014, ktorým bolo rozhodnuté o právomoci MZ SR konať v súvislosti so súdnym konaním pod sp. zn. 5V/40/2012. MZ SR ako ústredný orgán štátnej správy môže podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Osobitný zákon o zdravotnej starostlivosti ani zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti neustanovuje právomoc MZ SR rozhodovať o platnosti alebo neplatnosti Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. V predmetnej veci ide o príslušníka ozbrojených síl Slovenskej republiky, kde je v kontexte poskytovania zdravotnej starostlivosti potrebné navyše zohľadniť aj iné právne predpisy týkajúce sa ozbrojených síl Slovenskej republiky a to predovšetkým zákon č. 364/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. MZ SR v predmetnej veci zaslalo žalobcovi dňa 17.02.2015 stanovisko, v ktorom, okrem iného, vyslovilo názor, že Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo dňa 28.04.2005 je platná. Nakoľko MZ SR nemá zákonné oprávnenie rozhodovať vo veci platnosti/neplatnosti Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, MZ SR vybavilo danú vec formou stanoviska. Ďalej MZ SR namietalo, že v odôvodnení Uznesenia č. 5913202770, odsek 18 Okresný súd Ružomberok uvádza, že MZ SR sa vecou nezaoberalo primerane a vydalo len listinu a nie rozhodnutie. MZ SR dňa 24.6.2012 vykonalo v Ústrednej nemocnici SNP - Ružomberok dozor, na základe ktorého začalo správne konanie v danej veci a dňa 28.6.2013 MZ SR Rozhodnutím č. S08369-OP-2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.7.2013 (ďalej len „rozhodnutie“), uložilo Ústrednej vojenskej nemocnici SNP - Ružomberok ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti pánovi Y. pokutu vo výške 200,- Eur za porušenie povinnosti ustanovenej v § 79 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v spojení s § 17 ods. 2 zákona o zdravotnej starostlivosti. Na základe § 17 zákona o zdravotnej starostlivosti, ktorý obsahuje úpravu týkajúcu sa výslovne iných rozhodnutí ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka bola predmetná vec postúpená na MZ SR, ktoré poukázalo na skutočnosť, že nárok žalobcu v rámci súdneho konania pod sp. zn. 7C/52/2013 nesmeruje proti správnosti iného rozhodnutia ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka ale proti tomu, že právny vzťah medzi ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom a žalobcom zanikol, a to na základe skutočnosti, že Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti bola podľa žalobcu neplatná. Určenia neplatnosti Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa žalobca domáha v predmetnom konaní. Jeho ďalšími nárokmi je náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej tým, že došlo k jeho diskriminácii. Nedostatok právomoci MZ SR rozhodnúť v danej veci sa týka aj týchto nárokov žalobcu, keďže v zmysle § 11 ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti každý, kto sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona a tým je antidiskriminačný zákon. Na základe vyššie uvedených skutočností MZ SR zastáva názor, že v merite veci nemá MZ SR zákonné oprávnenie konať a rozhodovať o platnosti/neplatnosti Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, o posúdení skutočnosti, či došlo k porušeniu princípov rovnakého zaobchádzania a či žalobcovi vznikla týmto konaním nemajetková ujma a má nárok na jej náhradu.

6. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o právomoci (§ 11 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že táto vec patrí do právomoci súdu. Na stručné odôvodnenie uvádza nasledovné:

7. Podľa § 3 CSP, sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

8. Podľa § 4 CSP, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú sudy, len ak to ustanovuje zákon.

9. Predmetom sporu v danej veci na základe žaloby žalobcu, v znení jej zmeny pripustenej súdom uznesením č. k. 7C/52/2013-259 z 23.10.2015 sú nasledovné nároky:

I. Určenie neplatnosti dohody v poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzavretej dňa 28.4.2015 medzi žalobcom a žalovaným 1/ podpísanou žalobcom 2/.

II. Náhrada nemajetkovej škody spôsobenej titulom nerovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného 1/

(antidiskriminačná žaloba).

III. Náhrada škody titulom straty na zárobku.

10. Najvyšší súd poukazuje na to, že MZ SR ako ústredný orgán štátnej správy môže podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Osobitný zákon o zdravotnej starostlivosti ani zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti neustanovuje právomoc MZ SR rozhodovať o žalobcových vyššie uvedených žalobných nárokoch. Najvyšší súd preto s poukazom na vyššie citované ust. CSP sa stotožnil s návrhom MZ SR resp. aj žalobcu v danom spore, že zo zákona nie je rozhodovanie o žalobcom vymedzenom nároku zverené správnejmu orgánu, ale súdu v občianskoprávnom konaní.

11. Napokon najvyšší súd poukazuje na to, že v danom prípade nejde o obdobnú vec, ako v konaní pod zn. 5C/40/2012 pred OS Topoľčany, tak ako to uviedlo vo svojom návrhu MZ SR, ktorým názorom sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje, jedná sa o odlišné nároky žalobcu a preto nie je možné uvedené rozhodnutie aplikovať aj na predmetný spor. V konaní pod sp.zn. 7C/52/2013 sa žalobca Marek Krobot domáhal voči žalovanému Ústrednej vojenskej nemocnici SNP - Ružomberok určenia neplatnosti dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy spojenej s tým, že žalobca bol konaním poskytovateľa zdravotnej starostlivosti diskriminovaný podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. („antidiskriminačný zákon“ ako aj náhrady škody na zárobku titulom ušlej mzdy), pričom v konaní č. 5V/40/2012 sa žalobca domáhal vydania rozkazu na plnenie, v rámci ktorého mala žalovaná MUDr. Anna Fabová akceptovať slobodné odvolanie udeleného informovaného súhlasu s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a uznať žalobcu spráceschopným dňom 30.8.2011.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky o podanom návrhu preto rozhodol tak, že prejednanie a rozhodnutie danej veci patrí do právomoci Okresného súdu v Ružomberku.

13. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0. (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.